

**Promotoren, promovendi en de academische selectie.
De collectivisering van het Nederlandse promotiestelsel.**

H. Sonneveld

Een studie naar de invoering van een academische meritocratie en de patronage-relaties tussen promotoren en promovendi.

Vanaf 1987 hebben zich ingrijpende veranderingen voltrokken in het Nederlandse promotiestelsel. De invoering van de onderzoekscholen leidde tot de komst van duizenden nieuwe promovendi en belangrijke veranderingen in hun werk en dat van hun promotoren. Aparte ambtenaren werden aangetrokken voor de organisatie van het promotie-onderwijs, beoordelingen op vaste momenten werden verplicht, promovendi ondergingen medische keuringen, belastingdiensten ontwierpen speciale regelingen, nationale wetenschapsorganisaties controleren of promotoren, promovendi en onderzoekscholen hun werk naar behoren verrichten, promovendi verliezen veel van hun voormalige intellectuele vrijheid.

Promotoren en promovendi zullen zich herkennen in de etnografische beschrijving van het handelen van hun collega's die in deze studie centraal staan. Promotoren en promovendi zullen zich realiseren wat er zo al gaande is in hun relatie en zullen geconfronteerd worden met hun eigen vooroordelen. Dit boek schetst haarscherp het vermogen van universiteiten, promotoren en promovendi om de angels uit het nieuwe promotiestelsel te trekken. Men 'assimileert' wat bij het eigen belang past, men gaat mee met de richting van het departement, men schikt zich naar de promotie-bureaucratie maar blijft allergisch voor elementen van echte universitaire competitie en selectie.

Nadat in het eerste deel van dit boek de herziening van het promotiestelsel in brede zin centraal staat, richt de auteur zich hoe langer hoe meer op een van die nieuwe onderzoekscholen. Via een precieze bestudering van de microcosmos van het Instituut worden ontwikkelingen van een grotere reikwijdte geanalyseerd en begrijpelijk gemaakt. Hans Sonneveld verzamelde het materiaal voor dit boek als directeur van het Instituut.

Hans Sonneveld was van 1987 tot 2006 'managing director' van de Amsterdamse School voor Sociaal wetenschappelijk Onderzoek en promoveerde in 1996 op een studie die de basis van dit boek vormde.